

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра французької філології

Укладачі: *д.філол.н., проф. Крючков Г.Г.*
д.філол.н., проф. Бурбело В.Б.
к.філол.н., проф. Соломарська О.О.

ПРОГРАМА

«Французьке мовознавство»
для аспірантів III року навчання
(спеціальність 10.02.05 – романські мови)

Затверджено
на засіданні кафедри
французької філології
протокол №   8
від 27 березня 2013 року

Затверджено
Вченою радою Інституту філології
протокол №   9
від 22 квітня 2013 року

_____ проф. Семенюк Г. Ф.

ПОГОДЖЕНО
Науково-методична комісія
_____ проф. Бурбело В.Б.

1. Пояснювальна записка

Фахова дисципліна призначена для аспірантів III року навчання. Її розроблено викладачами кафедри французької філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Аспірантам читається 52 години лекцій та організуються 8 годин семінарських занять.

2. Цілі навчання

Мета курсу – систематизувати теоретичні знання аспірантів для підготовки до складання кандидатського іспиту зі спеціальності 10.02.05 – романські мови. Узагальнюється набута інформація щодо загальних і трансверсальних концептів, визначаються теоретичні засади наукових досліджень аспірантів, їхній теоретичний внесок до сучасних лінгвістичних теорій.

3. Контроль знань

Аспіранти укладають індивідуальну програму або пишуть реферат на обрану тему дисертаційного дослідження і складають кандидатський екзамен.

Теми лекцій з фахової дисципліни для аспірантів

1 семестр

Теоретичні засади графічної лінгвістики -

Лекції читає доктор філологічних наук, професор **Крючков Г.Г.** – **22 години (18 – лекційних, 4 – практичні).**

1. Мовознавство у ХХІ столітті. Основні школи, сфери досліджень та поняття – 2 год.
2. Лінгвістична концепція Ф. де Соссюра. Структуралізм у мовознавстві і його розвиток у ХХ-ХХІ століттях - 2 год.
3. Синхронія і діахронія. Зовнішні і внутрішні причини мовних змін– 2 год.
4. Поняття знака і знакова природа мови. Специфіка мовного знака. Своєрідність мови як знакової системи. Проблеми мовної референції – 2 год.
5. Чотири аспекти вивчення звуків. Система голосних французької мови – 2 год.
6. Фонетика та фонологія. Система приголосних французької мови – 2 год.
7. Система французької графіки та орфографії. Основні орфографічні принципи – 2 год .
8. Основні фонетичні одиниці. Просодія та інтонація французької мови – 2 год.
9. Основні фонетичні процеси. Позиційні і комбінаторні зміни звуків. Основні фонетичні закони – 2 год .

Практичні

1. Фонема і графема: інвентар, основні ознаки і варіанти. Поняття фонологічної системи – 2 год .
2. Поняття системи, норми та узусу. Проблема внормування у французькій мові – 2 год.

2 семестр

Сучасні школи дискурсивного аналізу -

Лекції читає доктор філологічних наук, професор **Бурбело В.Б.** – **14 годин (10 – лекційних, 4 – практичні).**

1. Дискурс і його лінгвопрагматична характеристика. Французька школа аналізу дискурсу – 2 год.
2. Періодизація історії французької мови – 2 год.
3. Граматична категорія. Поняття частини мови. Граматичні категорії французького дієслова – 2 год.
4. Проблеми лінгвістики тексту. Загально-лінгвістичні основи текстового аналізу – 2 год.
5. Основні комунікативні та прагматичні особливості французького мовлення – 2 год.

Практичні

1. Категорії іменних частин французької мови (іменник, прикметник, займенник) – 2 год.
2. Граматична система мови. Граматичне значення і способи його вираження. Основні тенденції розвитку граматичної системи французької мови – 2 год.

Проблеми сучасної лінгвостилістики

Лекції читає кандидат філологічних наук, професор **Соломарська О.О.** – **12 годин (12 – лекційні)**

1. Поняття морфеми. Її види. Особливості словотвору у французькій мові – 1 год.
2. Мова і основні методи мовознавчих досліджень – 1 год.
3. Територіальні і соціофункціональні модифікації французької мови – 1 год.
4. Основні лексико-семантичні категорії (синонімія, омонімія, паронімія, антонімія, гіперо-гіпонімія) – 1 год.
5. Семантична структура слова і речення. Проблема значення і смислу. Розвиток семантичного значення слова – 1 год.
6. Словосполучення, його основні типи. Семантичні і синтаксичні зв'язки слів. Фразеологія французької мови – 1 год.
7. Основні шляхи збагачення словникового складу французької мови. Причини історичних змін у лексиці – 1 год.
8. Особливості французької морфології. Аналітизм і синтетизм французької мови – 1 год.
9. Основні типи французьких речень. Речення, фраза, надфразна єдність – 1 год.
10. Стилістичні фігури тропеїчного та нетропеїчного типу – 1 год.
11. Письмові стилі французької мови – 1 год.
12. Стилі усної французької мови – 1 год.